

آموزش جامع بیمار: جراحی فک و صورت (Maxillofacial Surgery)

جراحی فک و صورت چیست؟

جراحی فک و صورت شامل اعمال جراحی روی استخوان‌های فک بالا و پایین، صورت، دندان‌ها و بافت‌های اطراف است که برای اصلاح شکستگی‌ها، ناهنجاری‌ها یا بیماری‌ها انجام می‌شود.

علت انجام جراحی فک و صورت

شکستگی فک یا صورت (تصادف، ضربه)

ناهنجاری‌های فکی (اوربایت، آندربایت)

تومورهای فک و صورت

عفونت‌های شدید دندانی یا فکی

مشکلات مفصل فک (TMJ)

جراحی‌های زیبایی یا بازسازی

علائم قبل از جراحی (در موارد آسیب)

درد شدید صورت یا فک

تورم

ناتوانی در باز کردن دهان

خونریزی از دهان یا بینی

جابجایی دندان‌ها

اختلال در جویدن یا صحبت کردن

تشخیص

در صورت هرگونه سوال به کلینیک پرستاری آموزش سلامت واقع در طبقه همکف مراجعه کنید

شماره تماس مستقیم جهت مشاوره: 05138042027

معاینه دهان و صورت

رادیوگرافی (OPG)

CT اسکن فک و صورت

بررسی دندان‌ها و مفصل فک

درمان

درمان جراحی

فیکس کردن استخوان‌ها با پللیت و پیچ

جاندازی شکستگی فک

اصلاح ناهنجاری فک (Orthognathic surgery)

تخلیه عفونت یا تومور

درمان دارویی

آنتی‌بیوتیک

مسکن‌ها

ضدالتهاب‌ها

خودمراقبتی بیمار

رعایت کامل بهداشت دهان

استفاده از دهان‌شویه طبق دستور

عدم دستکاری محل جراحی

در صورت هرگونه سوال به کلینیک پرستاری آموزش سلامت واقع در طبقه همکف مراجعه کنید

شماره تماس مستقیم جهت مشاوره: 05138042027

مصرف دقیق داروها

استراحت کافی

عدم فشار به فک

فعالیت

مجاز

✓ استراحت نسبی

✓ راه رفتن سبک

✓ بازگشت تدریجی به فعالیت

ممنوع

X جوییدن غذاهای سفت

X باز کردن شدید دهان

X فعالیت سنگین

X ورزش‌های برخوردی

تغذیه بعد از جراحی فک و صورت

مرحله اول

مایعات صاف (سوپ، آبمیوه طبیعی)

مرحله دوم

غذاهای نرم (پوره، ماست، سوپ غلیظ)

مرحله سوم

رژیم عادی تدریجی

نکات مهم

پرهیز از غذاهای سفت و خشک

مصرف مایعات زیاد

استفاده از نی (در برخی جراحی‌ها ممنوع طبق دستور پزشک)

تغذیه پرکالری و پرپروتئین برای ترمیم

نشانه‌های خطر (اورژانسی)

🚨 خونریزی شدید از دهان

🚨 تورم شدید و پیشرونده

🚨 تب بالای 38 درجه

🚨 مشکل تنفسی

🚨 درد غیرقابل کنترل

🚨 باز شدن بخیه‌ها

🚨 بوی بد دهان یا ترشح چرکی

مراقبت از زخم و بخیه

تعویض پانسمان

شستشوی دست قبل و بعد

استفاده از گاز استریل

تمیز و خشک نگه داشتن محل

در صورت هرگونه سوال به کلینیک پرستاری آموزش سلامت واقع در طبقه همکف مراجعه کنید

شماره تماس مستقیم جهت مشاوره: 05138042027

عدم دستکاری بخیه‌ها

بررسی علائم عفونت (قرمزی، ترشح، درد)

بهداشت دهان

مسواک نرم

دهان‌شویه کلرهگزیدین طبق دستور

شستشوی ملایم دهان بعد از غذا

جلوگیری از تجمع غذا در بخیه‌ها

استحمام

دوش گرفتن مجاز است مگر در صورت محدودیت پزشک

جلوگیری از خیس شدن پانسمان صورت در روزهای اول

عدم استفاده از آب داغ

خشک نگه داشتن محل بخیه

کنترل درد

مصرف مسکن طبق نسخه

کمپرس سرد در 24-48 ساعت اول (برای کاهش تورم)

استراحت کافی

بالا نگه داشتن سر هنگام خواب

عوارض جراحی فک و صورت

عفونت

خونریزی

آسیب عصبی (بی‌حسی لب یا چانه)

تورم طولانی

محدودیت حرکت فک

اختلال در جویدن یا صحبت کردن

در صورت هرگونه سوال به کلینیک پرستاری آموزش سلامت واقع در طبقه همکف مراجعه کنید

شماره تماس مستقیم جهت مشاوره: 05138042027

مراقبت‌های مهم در منزل

رعایت رژیم غذایی نرم
بهداشت دهان منظم
مصرف آنتی‌بیوتیک کامل
پرهیز از سیگار
پیگیری ویزیت‌های منظم

آموزش‌های ضروری هنگام ترخیص

✓مراقبت از بخیه
✓رژیم غذایی نرم
✓بهداشت دهان
✓علائم خطر
✓محدودیت فعالیت
✓مصرف داروها
✓زمان مراجعه بعدی

منابع علمی مورد استفاده

1. Peterson's Principles of Oral and Maxillofacial Surgery
2. Contemporary Oral and Maxillofacial Surgery
3. Bailey & Love's Short Practice of Surgery
4. Sabiston Textbook of Surgery
5. Brunner & Suddarth's Medical-Surgical Nursing
6. American Association of Oral and Maxillofacial Surgeons (AAOMS)
7. NHS Oral Surgery Guidance
8. NICE Dental and Surgical Guidelines
9. UpToDate Patient Education – Maxillofacial Surgery